

Tomos z 1924 roku

GRZEGORZ
Z BOŻEJ ŁASKI ARCYBISKUP KONSTANTYNOPOLA
NOWEGO RZYMU I PATRIARCHA EKU MENICZNY

Swięty Kościół Prawosławny w otoczonem Opieką Bożą Państwu Polskemu, uposażony w administrację i organizację kościelną autonomiczną i dający dowody stałości w Wierze oraz dobrej woli w sprawach kościelnych, zwrócił się z prośbą do Naszej Stolicy Apostolskiej i Patriarchalnej Eklezjalnej o błogosławieństwo i potwierdzenie jego konstytucji autokefalicznej, zważywszy, że w nowych warunkach politycznych jedynie taka konstytucja mogłaby zadość uczynić jego potrzebom i potrzeby te zabezpieczyć.

Przyjąwszy serdecznie pod uwagę tę prośbę, zważywszy mianowicie przepisy Świętych Kanonów, istniejących, że „porządek spraw kościelnych iść musi śladem form politycznych i publicznych” IV Sobór Powszechny, kanon 17; VI Sobór Powszechny, kanon 38, jako też apoftegmat Pateriusza, że „jest w zwyczaju, aby firma, od nosząca się do spraw kościelnych, a przede wszystkim do spraw parafialnych, stosowano do zmian politycznych i administracyjnych”, poza tym, słuchając donośnego głosu obowiązku kanonicznego, nałożonego na Naszą Świętą Stolicę Eklezjalną, abyśmy mieli pieczę nad świętymi Kościołami Prawosławnymi, znajdującymi się w potrzebie, rozpatrując jednocześnie fakt, że nawet historia to potwierdza (zobaczmy napisane jest, że plany się oderwanie się od Naszej Stolicy Metropolitalnej kijowskiej oraz Metropolii prawosławnych Litwy i Pruski, zależnych od niej, jako też przyłączenie ich do Świętego Kościoła w Moskwie, nie miało miejsca według świętych przepisów kanonicznych, jak również nie stosowano się do niczego, co było umówione w sprawie całkowitej równości kościelnej Metropolii kijowskiej, noszącej nazwę Egzarchii Stolicy Eklezjalnej, Nasza Niegodność i Święta Metropolita, Nasi bracia ukochani w Duchu Świętym i Nasi współpracownicy, uważaliśmy za Nasz obowiązek przyjąć prośbę, która była do Nas skierowana przez Święty Kościół Prawosławny w Polsce, udzielić mu Naszego błogosławieństwa i potwierdzić jego organizację autokefaliczną i niezależną, a zatem orzekając SYNODALNIE z pomocą Ducha Świętego, postanawiamy:

abyśmy organizację i konstytucję autokefaliczną Świętego Kościoła Prawosławnego w Polsce i udzielamy mu Nasze błogosławieństwo i potwierdzenie, odtąd rządził się jako stałym duchownym i NIEZALEŻNY i AUTOREFALICZNY, prowadził swe sprawy według reguły i praw suwerennych innych Świętych Kościołów Prawosławnych Autokefalicznych, uznając je jako siłą zwierzchnią władzę kościelną Święty Synod, złożony z Arcybiskupów Prawosławnych i kanonicznych w Polsce, mając za każdym razem, jako przewodniczącego, Jego Wybitność, Metropolita Warszawski i całej Polski.

Aby zachować jedność kanoniczną z Naszą Świętą Stolicą Apostolską i Patriarchalną Eklezjalną, jako też ze wszystkimi Kościołami Prawosławnymi Autokefalicznymi, oraz aby dać dowód tej jednomyślności, przegłoszamy w tym miejscu o obowiązku, jaki ciąży na każdym Metropolicie Warszawskim i całej Polski, uznającym i kanonicznym w Polsce, mając za każdym razem, jako przewodniczącego, Jego Wybitność, Metropolita Warszawski i całej Polski, aby zachować jedność kanoniczną z Naszą Świętą Stolicą Apostolską i Patriarchalną Eklezjalną, jako też ze wszystkimi Kościołami Prawosławnymi Autokefalicznymi, oraz aby dać dowód tej jednomyślności, przegłoszamy w tym miejscu o obowiązku, jaki ciąży na każdym Metropolicie Warszawskim i całej Polski, uznającym i kanonicznym w Polsce, mając za każdym razem, jako przewodniczącego, Jego Wybitność, Metropolita Warszawski i całej Polski, aby zachować jedność kanoniczną z Naszą Świętą Stolicą Apostolską i Patriarchalną Eklezjalną, jako też ze wszystkimi Kościołami Prawosławnymi Autokefalicznymi, oraz aby dać dowód tej jednomyślności, przegłoszamy w tym miejscu o obowiązku, jaki ciąży na każdym Metropolicie Warszawskim i całej Polski, uznającym i kanonicznym w Polsce, mając za każdym razem, jako przewodniczącego, Jego Wybitność, Metropolita Warszawski i całej Polski.

OFICJALNE WIZYTY ZAGRANICZNE
METROPOLITY DIONIZEGO
(WALEDYŃSKIEGO)

po uzyskaniu autokefalii przez Kościół prawosławny w Polsce

W roku jubileuszu 100-lecia autokefalii i 35-lecia restytuowania diecezji lubelsko-chełmskiej, z radością należy powitać wydanie unikatowej publikacji pt. *Oficjalne wizyty zagraniczne metropolity Dionizego (Waledyńskiego) po uzyskaniu autokefalii przez Kościół prawosławny w Polsce*. Została ona przygotowana w oparciu o przekład dr. Marcina Abijskiego książki bp. Aleksego (Gromadzkiego) pt. *Posieszczeninije Jego Błazenstwom Błazenniejzym Mitropolitom Dionisijem swiatych prawosławnych awtokefalnych wostocznych Cerkwiej* (Warszawa 1928).

Każdy nowo wybrany zwierzchnik Kościoła prawosławnego, zgodnie ze starodawnym dobrym obyczajem, odbywa swoją pierwszą podróż zagraniczną do poszczególnych Kościołów lokalnych, poczynawszy od Patriarchatu Konstantynopolińskiego, poprzez kolejne starożytne patriarchaty i skończywszy na najmłodszych autokefalicznych Kościołach. Kto chociaż raz uczestniczył w takich wizytach lub je śledził z doniesień prasowych, potrafi uzmysłować sobie, że jest to bezcenny materiał źródłowy.

Relacja z przebiegu wizyt metropolity Dionizego dostarcza nam również wiele informacji na temat klimatu eklezjalnej dyplomacji tamtych czasów oraz pozycji, jaką się cieszył w prawosławnym świecie, już na samym początku swej niezależności, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny i jego Zwierzchnik – metropolita Dionizy (Waledyński).

*Abp prof. dr hab. Jerzy (Pańkowski)
Rektor Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie
Ordynariusz Diecezji Wrocławsko-Szczecińskiej
Prawosławny Ordynariusz Wojskowy*

© Copyright by
Prawosławna Diecezja Lubelsko-Chełmska
ISBN 978-83-971769-0-4

Prawosławna Diecezja
Lubelsko-Chełmska